

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 19 квітня 2022 р. № 473
Київ

**Про затвердження Порядку виконання невідкладних робіт
щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської
Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд**

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 700 від 14.06.2022
№ 1073 від 27.09.2022}

Відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану", Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні", статті 16 Кодексу цивільного захисту України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, що додається.
2. Рекомендувати виконавчим органам сільських, селищних, міських рад, а в разі їх відсутності військовим адміністраціям вжити заходів, передбачених Порядком, затвердженим цією постановою.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 71

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 19 квітня 2022 р. № 473

ПОРЯДОК
виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків
збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із
пошкодженням будівель та споруд

1. Цей Порядок визначає механізм оперативного реагування виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій, центральних органів виконавчої влади, органів управління та сил цивільного захисту, спрямований на ліквідацію наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, на територіях, на яких відсутні або завершено активні фази бойових дій.

2. Цей Порядок не поширюється на роботи щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням об'єктів культурної спадщини відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини".

2¹. Цей Порядок застосовується для фіксації пошкоджень, зумовлених збройною агресією Російської Федерації (далі - фіксація пошкоджень), будівель та споруд приватної та комунальної форми власності, а також може застосовуватися для фіксації пошкоджень будівель і споруд державної форми власності.

{Порядок доповнено пунктом 2¹ згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

3. Терміни у цьому Порядку застосовуються у такому значенні:

невідкладні роботи щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд (далі - невідкладні роботи) - комплекс першочергових організаційно-технічних робіт і заходів, спрямованих на ліквідацію небезпечних наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, запобігання загибелі людей, зменшення обсягів можливих матеріальних втрат;

пошкодження будівель та споруд - порушення цілісності будівель та споруд, об'єктів незавершеного будівництва внаслідок позапроектних впливів, зумовлених бойовими діями, в тому числі потрапляння засобів ураження, вибухів, пожеж тощо.

Інші терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України та Законі України "Про протимінну діяльність в Україні".

4. Невідкладні роботи здійснюються з метою ліквідації небезпечних наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель і споруд, об'єктів незавершеного будівництва (далі - пошкоджені об'єкти), запобігання загибелі людей, зменшення обсягів можливих матеріальних втрат.

Організація та координація виконання невідкладних робіт здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, а в разі їх відсутності - військовими адміністраціями (далі - уповноважений орган) на підставі заяв (повідомлень) громадян, підприємств, установ та організацій, інформації, отриманої із засобів масової інформації, від центральних органів виконавчої влади (ДСНС, Національної поліції), військових формувань тощо.

{Абзац другий пункту 4 в редакції Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

5. У разі виникнення на відповідній території проявів збройної агресії Російської Федерації, що зумовили пошкодження об'єктів, уповноважений орган:

повідомляє територіальним органам ДСНС, органам управління та силам цивільного захисту, правоохоронним органам щодо пошкодження об'єктів;

визначає разом з територіальними органами ДСНС, органами управління та силами цивільного захисту зону можливого ураження - потенційно небезпечну територію, на якій внаслідок бойових дій заподіяна шкода об'єктам, є ймовірність забруднення вибухонебезпечними предметами, внаслідок чого виникає загроза життю або здоров'ю людей;

організовує оповіщення суб'єктів господарювання та населення про ризики, пов'язані із перебуванням у зоні можливого ураження;

визначає місця для складування відходів, що утворилися внаслідок пошкодження об'єктів, виконання робіт з демонтажу відповідно до Порядку поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1073;

{Абзац п'ятий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1073 від 27.09.2022}

визначає місця знищення виявлених вибухонебезпечних предметів;

здійснює попередні візуальні огляди пошкоджених об'єктів з метою формування переліків таких об'єктів, розробляє та затверджує план робіт з обстеження (далі - план робіт);

{Абзац сьомий пункту 5 в редакції Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

{Абзац восьмий пункту 5 виключено на підставі Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

До проведення попередніх візуальних оглядів пошкоджених об'єктів та розроблення плану робіт можуть залучатися фахівці з обстеження, визначені у пунктах 2, 2¹ і 2² Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 33, ст. 1045) (далі - Порядок проведення обстеження), фахівці підрозділів ДСНС, Національної поліції (за згодою), а також за необхідності - підрозділів Збройних Сил та СБУ.

{Абзац дев'ятий пункту 5 в редакції Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

6. Обстеження пошкоджених об'єктів здійснюється за рішенням уповноважених органів шляхом комісійного обстеження, що проводиться відповідно до пункту 8¹ цього Порядку, та/або технічного обстеження, що проводиться відповідно до пункту 9 цього Порядку, - відповідно до затвердженого плану робіт.

Уповноважений орган оприлюднює затверджений план робіт на офіційному веб-сайті протягом трьох календарних днів з дня затвердження, а також за можливості - письмово повідомляє власника або управителя об'єкта щодо строків виконання обстеження.

Вид обстеження (комісійне або технічне), а також черговість та строки виконання робіт з обстеження визначаються уповноваженим органом під час складання плану робіт (з урахуванням результатів попереднього візуального огляду пошкоджених об'єктів (характеру та ступеня наявних пошкоджень), а також наявних джерел і обсягів фінансування робіт з обстеження та подальшого відновлення пошкоджених об'єктів).

План робіт повинен містити:

перелік пошкоджених об'єктів, що підлягають комісійному обстеженню (найменування об'єкта, адреса розташування об'єкта, інформація щодо юридичних чи фізичних осіб, що є власниками або управителями пошкодженого об'єкта), зокрема щодо об'єктів, які за результатами візуального огляду мають незначні пошкодження та можуть бути відновлені шляхом поточного ремонту;

перелік пошкоджених об'єктів, що підлягають технічному обстеженню (найменування об'єкта, адреса розташування об'єкта, інформація щодо юридичних чи фізичних осіб, що є власниками або управителями пошкодженого об'єкта);

черговість та строки виконання робіт з обстеження (комісійного/технічного обстеження), основні характеристики об'єктів та орієнтовний обсяг і склад робіт.

Першочергово комісійному/технічному обстеженню (далі - обстеження) підлягають:

пошкоджені об'єкти соціальної інфраструктури (об'єкти закладів дошкільної, загальної середньої освіти; закладів охорони здоров'я, закладів соціального захисту населення), будівлі адміністративного призначення, в тому числі такі, в яких надаються адміністративні послуги, розміщуються органи управління та сили цивільного захисту, зокрема пожежно-рятувальні підрозділи та аварійно-рятувальні служби;

пошкоджені об'єкти житлово-комунального господарства (електро-, газо-, тепlopостачання, водопостачання та водовідведення, а також їх мережі);

пошкоджені об'єкти житлового фонду, а саме багатоквартирні житлові будинки, гуртожитки.

{Пункт 6 в редакції Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

7. Підготовка до проведення обстеження включає комплекс організаційно-технічних заходів, що полягає у:

визначенні пріоритетності обстеження територій та пошкоджених об'єктів на наявність вибухонебезпечних предметів;

збиранні первинної інформації щодо об'єкта (наявної проєктної та технічної документації, в тому числі інвентаризаційних справ, матеріалів технічної інвентаризації та технічних паспортів, виконавчої документації тощо);

здійсненні заходів щодо визначення власника або управителя (балансоутримувача) об'єкта та його інформування щодо проведення обстеження;

{Пункт 7 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

визначенні виконавця робіт з технічного обстеження пошкоджених об'єктів (далі - виконавець робіт з технічного обстеження) та організації робіт з технічного обстеження, в тому числі вахтовим методом (якщо проведення технічного обстеження забезпечується уповноваженим органом відповідно до плану робіт).

{Абзац п'ятий пункту 7 в редакції Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

Організація робіт з технічного обстеження вахтовим методом здійснюється за умов, коли щоденна доставка працівників до місця роботи і назад до місця постійного проживання не може бути забезпечена або є економічно недоцільною. При цьому слід врахувати чисельність вахтового персоналу, умови проживання, тривалість вахти, засоби та час доставки персоналу до місця роботи і назад до місця постійного проживання, додаткові видатки, пов'язані із застосуванням вахтового методу, порядок соціально-побутового та медичного забезпечення вахтового персоналу.

{Абзац шостий пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

8. Роботи з обстеження пошкоджених об'єктів виконуються на територіях, на яких відсутні або завершено активні фази бойових дій, після здійснення комплексу заходів щодо:

оперативного реагування на випадки виявлення вибухонебезпечних предметів, проведення обстеження (розмінування) та виконання піротехнічних робіт, пов'язаних із знешкодженням виявлених вибухонебезпечних предметів із залученням підрозділів ДСНС, Національної поліції,

а також за необхідності - підрозділів Збройних Сил та СБУ;

виконання робіт з первинного демонтажу частин об'єктів або його окремих конструктивних елементів (у разі потреби) з метою забезпечення доступу до пошкоджених об'єктів сил цивільного захисту для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

виконання робіт з пошуку постраждалих та загинувших фахівцями ДСНС із залученням комунальних служб та формувань і спеціалізованих служб цивільного захисту, транспортування тіл (останків) загинувших;

здійснення оперативно-слідчих дій правоохоронними органами у рамках кримінальних проваджень.

8¹. З метою забезпечення проведення комісійного обстеження пошкоджених об'єктів уповноваженим органом утворюється комісія, до складу якої залучаються фахівці/фахівці, який здобув вищу освіту у галузі знань "Будівництво та архітектура", крім спеціальності "Геодезія та землеустрій".

До проведення комісійного обстеження залучаються (за можливості) уповноважені представники власника або управителя (балансоутримувача) об'єкта.

За результатами комісійного обстеження складається акт обстеження об'єкта, пошкодженого внаслідок військових дій, спричинених збройною агресією Російської Федерації (далі - акт комісійного обстеження), у якому, зокрема, зазначається:

інформація про уповноважений орган, який утворив комісію, склад комісії та рішення щодо її утворення, дата обстеження;

інформація щодо форми власності та власника (управителя) пошкодженого об'єкта (за наявності);

інформація про пошкоджений об'єкт - назва, адреса, загальна площа, кількість поверхів, секцій тощо;

інформація щодо обсягу та ймовірних причин пошкоджень (якщо можна визначити);

інформація щодо виконаних на дату обстеження ремонтно-відновлювальних робіт на об'єкті;

висновки щодо необхідності проведення технічного обстеження відповідно до пункту 9 цього Порядку.

До акта комісійного обстеження обов'язково додаються результати фотофіксації об'єкта, що свідчать про характер та обсяг руйнувань.

Примірну форму акта комісійного обстеження наведено у додатку.

Після створення відповідного функціоналу комісія формує акт комісійного обстеження в електронній формі за допомогою засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі - Портал Дія).

Акти комісійного обстеження передаються держателю Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, протягом місяця з дати його створення. Уповноважений орган за можливості письмово повідомляє власника (управителя) про результати комісійного обстеження шляхом надсилання копії комісійного акта протягом трьох календарних днів з дня складання такого акта або шляхом надсилання засобами Порталу Дія.

У випадках, коли на момент проведення комісійного обстеження інформація щодо власника (управителя) пошкодженого об'єкта відсутня або місцезнаходження власника (управителя) невідомо, уповноважений орган надає доступ до акта комісійного обстеження на вимогу.

{Порядок доповнено пунктом 8¹ згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

9. Роботи з технічного обстеження пошкоджених об'єктів виконуються відповідно до Порядку проведення обстеження.

{Абзац перший пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

У разі виявлення під час проведення обстеження будівельних конструкцій, інженерних мереж і систем дефектів і пошкоджень, що можуть призвести до різкого зниження несучої здатності або обвалення окремих конструкцій, втрати стійкості об'єкта, а також вплинути на роботу устаткування, і таких, що створюють загрозу життю та здоров'ю людей, виконавець робіт з обстеження невідкладно, але не пізніше ніж у дводенний строк з дати виявлення зазначених дефектів і пошкоджень, письмово інформує про це уповноважений орган.

При цьому уповноважений орган зобов'язаний вжити заходів щодо забезпечення безпеки населення, яке може перебувати в зоні можливого обвалення будівельних конструкцій, будівель та споруд.

За результатами технічного обстеження пошкоджених об'єктів виконавцем робіт з обстеження складається звіт з технічного обстеження відповідно до пункту 8¹ Порядку проведення обстеження.

{Абзац четвертий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

До зазначеного звіту також додається акт технічного обстеження, що повинен містити, зокрема інформацію щодо визначеної за результатами обстеження категорії пошкоджень об'єкта (відповідно до кількісних та якісних характеристик пошкоджень):

{Абзац п'ятий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

наявні незначні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи, - рекомендовано виконання робіт з відновлення шляхом ремонту, в тому числі капітального ремонту;

наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт щодо часткового демонтажу частин об'єкта або його окремих конструкцій, підсилення об'єкта або його окремих несучих та огорожувальних конструкцій, - рекомендовано виконання робіт з відновлення шляхом капітального ремонту, реконструкції;

{Абзац сьомий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

об'єкти неспридатні для використання за цільовим призначенням, повністю втратили свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об'єкта (зруйновані об'єкти), - рекомендовано виконання невідкладних робіт щодо демонтажу (ліквідації) об'єкта.

У разі виконання робіт з технічного обстеження на замовлення власника (управителя) пошкодженого об'єкта про початок робіт з такого обстеження замовник письмово повідомляє уповноважений орган, а після проведення обстеження - безоплатно надає уповноваженому органу один примірник звіту та акта технічного обстеження.

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

У разі виконання робіт з технічного обстеження на замовлення уповноваженого органу уповноважений орган письмово повідомляє власника (управителя) пошкодженого об'єкта про початок робіт з обстеження, а також надає копію акта технічного обстеження.

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

10. Уповноважений орган розглядає акти комісійного обстеження, звіти та акти технічного обстеження, на підставі яких з метою вжиття заходів щодо забезпечення техногенної безпеки складає та подає на розгляд регіональній комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій переліки:

{Абзац перший пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують невідкладних робіт щодо часткового демонтажу частин об'єкта або його окремих конструкцій;

аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають демонтажу, ліквідації.

11. Регіональна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій невідкладно, але не пізніше ніж у п'ятиденний строк з дня отримання інформації від уповноваженого органу, розглядає з урахуванням інформації від правоохоронних органів (в рамках можливих кримінальних проваджень, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації), та схвалює переліки об'єктів, зазначених у пункті 10 цього Порядку.

12. На підставі рішення регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій уповноважений орган:

затверджує переліки потенційно аварійно небезпечних об'єктів, які потребують невідкладних робіт щодо часткового демонтажу окремих частин та/або конструкцій та аварійно небезпечних об'єктів, які підлягають демонтажу, ліквідації, визначає черговість та строки виконання робіт з демонтажу;

організовує виконання робіт з демонтажу відповідно до Порядку виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 474;

{Абзац третій пункту 12 в редакції Постанови КМ № 700 від 14.06.2022}

організовує роботи щодо збирання, попереднього сортування та відокремлення небезпечних відходів (у разі можливості), транспортування та тимчасового зберігання відходів, що утворилися внаслідок виконання робіт з демонтажу, відповідно до Порядку поводження з відходами, що утворилися у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1073.

{Абзац четвертий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1073 від 27.09.2022}

13. Відновлення пошкоджених об'єктів шляхом будівництва (капітального ремонту, реконструкції) здійснюється власником (управителем), уповноваженим органом чи іншим замовником будівництва на підставі звіту технічного обстеження відповідно розробленої та затвердженої в установленому законодавством порядку проектної документації.

{Порядок доповнено пунктом 13 згідно з Постановою КМ № 700 від 14.06.2022}

Додаток
до Порядку